

ТАҚРИЗ

ба автореферати Садиқова Шукрона Карчаевна дар мавзуи «Ташаккули муҳити институтсионалӣ-инноватсионии рушди сармояи инсонӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.02 - Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунонии равандроҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ пешниҳод шудааст

Бояд қайд намуд, ки таъмини рушди босуботи иқтисоди миллӣ ва рақобатнокии соҳаҳои он аз сифат ва дараҷаи самаранокии татбиқи принципҳои асосии концепсияи инкишофи фаъолияти инноватсионӣ вобаста мебошад. Дар шароити муосир яке аз самтҳои афзалиятноки рушди иқтисоди миллӣ ин ҷалби сармоягузориҳои ватанию хориҷӣ барои татбиқи принципҳои инкишофи иқтисоди инноватсионӣ шуморида мешавад. Таҷриба нишон медиҳад, ки иқтисодиёт ҳамон вақте инноватсионӣ ҳисобида мешавад, ки агар рушди иқтисодӣ тавассути такмили технология, афзоиши истехсолот, содироти маҳсулот ва технологияҳои ҷадид таъмин гардида, асоси онро самаранок истифодабарии сармояи инсонӣ ташкил диҳад. Дар шароити ташаккули иқтисодиёти инноватсионӣ фоидаи асосӣ на танҳо аз ҳисоби захираҳои табиӣ ё ҷараёни сармоягузорӣ, балки бештар аз ҳисоби инноватсия, иттилоот ва рушди сармояи инсонӣ ба даст меояд.

Аз ин ҷо чунин бармояд, ки ташаккул ва рушди иқтисодиёти инноватсионӣ пеш аз ҳама, аз дараҷаи рушди сармояи инсонӣ вобастагӣ дошта, дар навбати худ таъмини он муҳити мукамал ва мусоиди институтсионалӣ-инноватсиониро талаб менамояд. Барои расидан ба ин мақсад ҳар як кишварро зарур аст, ки бо истифода аз имконияту захираҳои дастраси худ, ниҳодҳои муҳиму заруриро дар самти ташкил ва инкишофи муҳити институтсионалӣ-инноватсионии рушди сармояи инсонӣ созмон диҳанд.

Тавсифи моҳияти масъалаҳои зикршуда аз он шаҳодат медиҳанд, ки автореферати диссертатсияи тақризшаванда дар шароити муосири рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон мубрамияти рузмарра дорад, чунки дар аксарияти барномаю стратегияҳои давлатӣ имрӯз истифодабарии самараноки сармояи инсонӣ барои таъмини рушди инноватсионии соҳаҳои афзалиятноки иқтисодӣ пешбинӣ шудааст. Аз муҳтавои автореферати диссертатсия бар меояд, ки муаллиф бо тарзу усули махсуси илмию таҳқиқотӣ мавзуи рисолаи диссертациони худро ҷамъбаст намуда, асосҳои назариявӣ, равишҳои методии ташаккули муҳити инноватсионии инкишофи сармояи инсониро таҳқиқ намуда, рушди муҳити институтсионалӣ-инноватсионии ташаккули сармояи инсонӣ дар шароити инкишофи кластерҳои илмӣ ва таълимиро таҳлил ва тамоюлҳои рушди онро муайян карда, инчунин самтҳои рушди муҳити институтсионалии инкишофи сармояи инсониро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ намудааст.

Унвончӯй дар автореферат қайд менамояд, ки «...дар шароити иқтисоди рақамӣ сармояи инсонӣ ба таҳаввулоти комилан дигар фаро гирифта мешавад, ки натиҷаи таъсири равандҳои рақамикунонии низомҳои иҷтимоиву иқтисодӣ мебошад. Раванди мазкур характери объективӣ дошта, новобаста аз дарки зарурати мутобиқ шудан ба қонуниятҳои он, идома дорад. Бо таваҷҷуҳ ба ин, мутобиқ шудан ба хусусиятҳои асосии равандҳои рақамикунонӣ ба назар гирифтани талаботи он дар ҷараёни такрористехсоли сармояи инсонӣ амри ноғузир ва воқеияти ғайри қобили инкор мебошад». Инчунин аз тарафи муаллиф, дар расми 1 (сах. 12) таҳаввулоти сармояи инсонӣ ва унсурҳои таркибии он зоҳир карда шудааст, ки аҳаммияти назариявӣ ва амалиро ба худ касб кардааст.

Ақидаҳои тавсиявии худро пешниҳод намуда, муаллиф тавонистааст, ки натиҷаҳои асосии таҳқиқоти рисолаи диссертатсиониро оид ба мавзӯи таҳқиқшаванда ҷамъбаст намояд ва барои таъмини ташаккули муҳити институтсионалӣ-инноватсионии рушди сармояи инсонӣ хулосаҳои илмӣ худро пешниҳод кунад.

Дар баробари афзалиятҳои мусбати ироагардида, дар автореферати диссертатсия баъзе камбудҳои низ ба назар расиданд, аз он ҷумла: таҳлил нагардидааст, ки самаранокии сармояи инсонӣ дар корхонаҳои соҳаҳои пешбари иқтисодиёт (саноат ва кишоварзӣ) дар кадом сатҳ қарор доранд.

Бояд қайд намуд, ки камбудии зикршуда ба сифати умумии рисолаи иҷрогардида таъсири манфӣ намерасонад ва хусусияти тавсиявӣ дорад.

Умуман, бо эътимоди комил метавон қайд кард, ки вазифаҳои дар назди унвончӯй гузошташуда иҷро гардидаанд. Комёбиҳои илмӣ барои ҳимоя пешниҳодгардида, хулосаю пешниҳодҳои асоснокшуда эътимодбахш буда, бо навоварии илмӣ аз дигар қорҳои иҷрогардида фарқ мекунанд ва ба талаботҳои тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошанд.

Дар маҷмӯъ қори пешниҳодшуда дар мавзӯи «Ташаккули муҳити институтсионалӣ-инноватсионии рушди сармояи инсонӣ», анҷомёфта буда, аз рӯи натиҷаҳои назариявӣ ва амалии худ ҷавобгӯии талаботи муқаррароти Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, муаллифи он Ш.К. Садиқова сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.02 – Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ, мебошад.

Доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омили Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур

Самандарзода И.Х.

Суроғаи донишгоҳ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 146. Тел.+992935014316. E.mail: iskandar-s@mail.ru

Имзои д.и.и., профессор Самандарзода И.Х. — ро тасдиқ менамоям:

Сардори шӯъбаи таъминоти ҳуқуқӣ ва кадрҳо

Абдуҳалимзода Н.А.

